

Եզրակացություն

Ինչպես փիլիսոփայության մեջ ընդհանրապես, նաեւ բարոյագիտության ոլորտէն ներս, գիտական հիմքի վրայ հիմնուած, շինիչ քննադատութիւնը՝ ընդհանրացած, ընդունուած ու ողջունելի է: Նաեւ բարոյագիտության հիմնաւորման քննարկման ատեն յիշեցինք (տե՛ս Էջ 134), որ բարոյական համոզումներու եւ սկզբունքներու հանդէպ՝ քննադատութեան կարելիութիւնը բաղձալի առաւելութիւն մըն է: Այս իմաստով, բարոյագիտութեան հիմնաւորման ծրագրին մէջ պէտք է անպայման առկայ ըլլան՝ կասկածապաշտութեան (սկեպտիկութեան), յարաբերապաշտութեան (Relativism), ոչնչապաշտութեան (Nihilism) եւ առհասարակ ոչ-համոզիչ հիմնաւորման հանդէպ՝ մերժման կարելիութիւնները:

Բարոյականութեան քննադատութիւնը, որքան որ ենթակայականութեան (Subjectivity) ազդեցութեան տակ կը գտնուի, կարելի եղած չափով, սակայն, պէտք է պահէ իր առարկայականութիւնը (Objectivity), որու կողքին յիշարժան է նաեւ *իւքնաքննադատութեան* (անգլ.՝ Self-criticism, գերմ.՝ Selbstkritik) կիրարկումը:

